

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 5 päivänä joulukuuta 2014,

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevista yhteisön tilastoista annetun asetuksen (EY) N:o 184/2005 muuttamisesta siltä osin kuin kyse on vallan antamisesta komissiolle antaa delegoituja säädöksiä ja täytäntöönpanosäädöksiä tiettyjen toimenpiteiden hyväksymiseksi

(CON/2014/84)

(2015/C 31/04)

Johdanto ja oikeusperusta

Euroopan keskuspankki (EKP) vastaanotti 15 päivänä heinäkuuta 2014 Euroopan unionin neuvostolta pyynnön antaa lausunto ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevista yhteisön tilastoista annetun asetuksen (EY) N:o 184/2005 muuttamisesta siltä osin kuin kyse on vallan antamisesta komissiolle antaa delegoituja säädöksiä ja täytäntöönpanosäädöksiä tiettyjen toimenpiteiden hyväksymiseksi ⁽¹⁾ (jäljempänä 'ehdotettu asetus').

EKP:n toimivalta antaa lausunto ehdotetusta asetuksesta perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 4 kohtaan ja 282 artiklan 5 kohtaan, sillä ehdotettu asetus sisältää säännöksiä koskien maksutasetilastotietojen keräystä, joka neuvoston asetuksen (EY) 2533/98 ⁽²⁾ 2 artiklan mukaan on Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) tehtävä. Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto Euroopan keskuspankin työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

1. Yleiset huomautukset

- 1.1 Sekä Euroopan tilastojärjestelmä että Euroopan keskuspankkijärjestelmä kehittävät, tuottavat ja jakavat Euroopan tilastoja, mutta tämä tapahtuu erillisissä oikeudellisissa kehyksissä, jotka heijastavat kummankin hallintorakenteita ⁽³⁾.
- 1.2 Asetuksessa (EY) N:o 2533/98 olevan 2 artiklan mukaan EKP:llä on oikeus kansallisten keskuspankkien avustuksella kerätä tilastotietoja, muun muassa maksutasetta sekä ulkomaista varallisuutta koskevia tilastotietoja, joko toimivaltaisilta kansallisilta viranomaisilta tai suoraan taloudellisilta toimijoilta. Euroopan keskuspankin neuvosto määritteli maksutaseeseen ja ulkomaiseen varallisuuteen liittyviä tilastoja koskevat alkuperäiset EKP:n tiedonantovaatimukset suuntaviivoissa EKP/1998/17 ⁽⁴⁾ ja laati ne uudelleen 9 päivänä 2011 annetuissa suuntaviivoissa EKP/2011/23.

⁽¹⁾ COM(2014) 379 lopullinen.

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 2533/98, annettu 23 päivänä marraskuuta 1998, Euroopan keskuspankin valtuuksista kerätä tilastotietoja (EUVL L 318, 27.11.1998, s. 8); ks. myös Euroopan keskuspankin suositus EKP/2003/8, annettu 2 päivänä toukokuuta 2003 maksutasetta, ulkomaista varallisuutta ja valuuttavarantoasetelmaa koskevista Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksista (EUVL C 126, 28.5.2003, s. 7) ja Euroopan keskuspankin suuntaviivat EKP/2011/23, annettu 9 päivänä joulukuuta 2011, ulkomaisia tilastoja koskevista Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksista (EUVL L 65, 3.3.2012, s. 1).

⁽³⁾ Ks. perussopimuksen 338 artiklan 1 kohta, Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussääntö (jäljempänä 'EKPJ:n perussääntö') 5 artikla ja johdanto-osan 8 kappale Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EY) N:o 223/2009, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2009, Euroopan tilastoista sekä salassapidettävien tilastotietojen luovuttamisesta Euroopan yhteisöjen tilastotoimistolle annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1101/2008, yhteisön tilastoista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 322/97 ja Euroopan yhteisöjen tilasto-ohjelmakomitean perustamisesta tehdyn neuvoston päätöksen 89/382/ETY, Euratom kumoamisesta (EUVL L 87, 31.3.2009, s. 164).

⁽⁴⁾ Suuntaviivat EKP/1998/17, annettu 1 päivänä joulukuuta 1998, maksutasetta ja ulkomaista nettovarallisuusasemaa koskevista Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksista (EYVL L 115, 4.5.1999, s. 47).

- 1.3 Maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot ovat ratkaisevan tärkeitä tietoja, joiden avulla EKPJ määrittää ja toteuttaa yhteistä rahapolitiikkaa ja mahdollisia valuuttamarkkinatoimia sekä pitää hallussaan ja hoitaa valuuttavarantoja. Ne tukevat myös rahoitusvakautta koskevan ulkoisen haavoittuvuuden ja keskinäisten kytkösten arviointia, Euroopan järjestelmäriskikomitean (EJRK) ⁽¹⁾ ”riskikojelautaa” sekä myös makrotalouden epätasapainon seuranta- ja korjausmenettelyn ”tulostaulua” ⁽²⁾. Maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot ovat osa Kansainvälisen valuuttarahaston (International Monetary Fund, IMF) ⁽³⁾ SDDS- (”Special Data Dissemination Standard”) ja SDDS Plus (”Special Data Dissemination Standard Plus”) -järjestelmiä, ja IMF vaatii niitä euroalueen ja jäsenvaltioiden ”Artikla IV -konsultaatioita” varten. EKP ja kansalliset keskuspankit julkaisevat maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja kuukausittain ja neljännesvuosittain.
- 1.4 Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät 12 päivänä tammikuuta 2005 asetuksen (EY) N:o 184/2005 ⁽⁴⁾ maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevista yhteisön tiedonantovaatimuksista. Samalla asetuksella ⁽⁵⁾ perustettu maksutasekomitea, jossa jäsenvaltioita edustavat pääasiassa kansalliset keskuspankit, varmistaa maksutaseeseen ja ulkomaiseen varallisuuteen liittyvien tilastojen tiedonantovaatimusten, menetelmien ja laadunvalvontaprosessien yhdenmukaisuuden.
- 1.5 Kansalliset keskuspankit tuottavat EKPJ:n jäsenenä Euroopan tilastoja EKPJ:n perussäännön 3 ja 5 artiklan mukaisesti, niin kuin edelleen asetuksella (EY) N:o 2533/98 täytäntöönpannaan, eivätkä osallistu Euroopan tilastojen tuottamiseen asetuksen (EY) N:o 223/2009 ⁽⁶⁾ puitteissa. Tästä johtuen komissio (Eurostat) voi kansallisen keskuspankin ja komission (Eurostat) välisen sopimuksen nojalla käyttää kansallisen keskuspankin tuottamia tietoja suoraan tai välillisesti Euroopan tilastojen luomiseen.
- 1.6 Koska maksutaseeseen ja ulkomaiseen varallisuuteen liittyvien tilastotietojen kerääminen annetaan asetuksessa (EY) N:o 2533/98 EKP:n tehtäväksi kansallisten keskuspankkien avustuksella, ja jotta raportointitaakka voitaisiin pitää mahdollisimman vähäisenä ja Euroopan tilastojen tuottamiseen tarvittava yhtenäisyys taata, komissiota pyydetään käyttämään EKPJ:n toimittamia maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja tarkoituksenmukaisesti.

2. Erityiset huomautukset

- 2.1 *Maksutaseeseen ja ulkomaiseen varallisuuteen liittyviä tilastoja koskevien delegoitujen säädösten ja toimeenpanosäädösten antamiseen tarkoitettun uuden järjestelmän täytäntöönpano*
- 2.1.1 Ehdotettu asetus panee täytäntöön uuden järjestelmän perussopimuksen 290 ja 291 artiklan mukaisten delegoitujen säädösten ja toimeenpanosäädösten antamiseksi maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskeviin tilastoihin liittyen. Ehdotetun asetuksen 1 artiklan 1 kohdan tarkoitus on valtuuttaa komissio antamaan delegoituja säädöksiä maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevien tietovaatimusten muuttamiseksi, mukaan lukien tietovirtojen tarkastus, laajennus ja poistaminen sekä tietojen toimittamiselle asetetut määräajat. Samoin 1 artiklan 2 kohdassa ehdotetaan, että komissiolle annetaan valtuudet muuttaa maksutaseeseen ja ulkomaiseen varallisuuteen liittyvien tilastojen laatustandardeja sekä laatuselvitysten sisältöä ja ajoitusta.
- 2.1.2 Tietovaatimukset, tietojen toimittamiselle asetetut määräajat sekä laatustandardit ovat asetuksen (EY) N:o 184/2005 keskeisiä osia ja vaikuttavat suoraan tiedonlaajitajien ja tiedonantajien raportointitaakkaan. Koska EKPJ:llä on ollut neuvoston osoittama tehtävä kerätä maksutaseeseen ja ulkomaiseen varallisuuteen liittyviä tilastotietoja toimivaltaisilta kansallisilta viranomaisilta tai suoraan taloudellisilta toimijoilta jo vuodesta 1998 lähtien, EKPJ:n ja Euroopan tilastojärjestelmän välinen tiivis yhteistyö on varmistettava näitä tilastotietoja määritettäessä, muutettaessa tai päivitettyäessä. Muutoin Euroopan tilastojärjestelmän ja EKPJ:n tuottamien Euroopan maksutaseeseen ja ulkomaiseen varallisuuteen liittyvien tilastojen välillä saattaa olla tarpeettomia eroavaisuuksia tai ristiriitoja.

⁽¹⁾ Käsitellään erillisessä säädöksessä.

⁽²⁾ Ks. artikla 4 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Ks. IMF:n käytäntöjä koskevat asiakirjat ”Revisions to the Special Data Dissemination Standard and Establishment of the Special Data Dissemination Standard Plus—Proposed Decisions”, 4.10.2012 ja ”Modifications to the Special Data Dissemination Standard Plus”, 19.3.2014, saatavilla IMF:n verkkosivustolta osoitteessa www.imf.org

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 184/2005, annettu 12 päivänä tammikuuta 2005, maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevista yhteisön tilastoista (EUVL L 35, 8.2.2005, s. 23).

⁽⁵⁾ Ks. asetuksessa (EY) N:o 184/2005 olevan 11 artiklan 1 kohta.

⁽⁶⁾ Ks. asetuksen johdanto-osan 9 kappale.

2.1.3 Maksutasetilastojen erilaiset tai ristiriitaiset tiedonantovaatimukset eivät ainoastaan lisää vastaajien, kuten pienten ja keski suurten yritysten, raportointitaakkaa, vaan voivat myös johtaa erilaisiin maksutasetilastoihin tietojen käytötarkoituksesta riippuen. Tällaiset eroavaisuudet eivät noudattaisi niitä tietojen relevanssia, kustannustehokkuutta ja raportointitaakan minimoimista koskevia periaatteita, joista on säädetty asetuksessa (EY) N:o 223/2009 ja asetuksessa (EY) N:o 2533/98.

2.1.4 Näin ollen EKP ei tue ehdotetun asetuksen 1 artiklan 1 kohdan ehdotusta antaa komissiolle valtuudet muuttaa maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevia tietovaatimuksia, mukaan lukien tietovirtojen tarkastus, laajennus ja poistaminen sekä tietojen toimittamiselle asetetut määräajat. Ehdotetun asetuksen 1 artiklan 1 ja 3 kohta tulisi sen vuoksi poistaa.

2.2 Raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean rooli

2.2.1 Ehdotettu asetus lakkauttaa maksutasekomitean ja siirtää kaikki komitologiamenettelyyn liittyvät valtuudet Euroopan tilastojärjestelmää käsittelevälle komitealle, jossa EKP:n jäsenet eivät ole edustettuina⁽¹⁾. Tämän lisäksi kansalliset keskuspankit tuottavat EKP:n jäseninä Euroopan tilastoja EKP:n perussäännön 3 ja 5 artiklan mukaisesti, niin kuin edelleen asetuksella (EY) N:o 2533/98 täytäntöönpannaan, eivätkä osallistu Euroopan tilastojen tuottamiseen asetuksen (EY) N:o 223/2009 puitteissa.

2.2.2 Jotta tiiviin yhteistyön jatkuminen voidaan tällä alalla varmistaa, raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean⁽²⁾ tulisi olla maksutase- ja muita asiaan liittyviä tilastoja (esim. kansainvälistä tavarakauppaa, kansainvälistä palvelukauppaa, suoria ulkomaisia sijoituksia ja ulkomaisia osakkuus- ja tytäryhtiöitä koskevat tilastot) koskevan keskinäisen yhteistyön keskiössä, ja sitä tulisi kuulla maksutase- ja muita asiaan liittyviä tilastoja koskeviin uusiin säädöksiin liittyen, säännösten muuttaminen mukaan lukien.

2.2.3 Tästä johtuen ehdotetun asetuksen 1 artiklan kohtiin 2 ja 4 olisi lisättävä asianmukainen sanamuoto, joka velvoittaisi komissiota pyytämään lausuntoa raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitealta ennen muutosten ehdottamista asetuksen (EY) N:o 184/2005 keskeisiin osiin. Tämän tulisi erityisesti koskea muutoksia, jotka liittyvät a) tietovaatimuksiin, mukaan lukien tietojen toimittamiselle asetetut määräajat sekä tietovirtojen tarkastus, laajennus ja poistaminen, b) asetuksen (EY) N:o 184/2005 liitteessä II esitettyjen määritelmien päivityksiin ja c) yleisiin laatustandardeihin sekä laatuselvitysten sisältöön ja ajoitukseen.

2.3 EKP:n kuuleminen

Komission toimeenpanosäädökset ovat perussopimuksen 127 artiklan 4 kohdassa ja 282 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja ehdotuksia unionin säädöksiä⁽³⁾. Tämän vuoksi EKP:tä on kuultava, raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomiteasta erillään, kaikista ehdotuksista unionin säädöksiä Euroopan keskuspankin toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Tämän kuulemisprosessin avulla EKP:n pitkä kokemusta ja asiantuntijuutta maksutasetilastoista voidaan hyödyntää täysin.

Tehty Frankfurt am Mainissa 5 päivänä joulukuuta 2014.

EKP:n puheenjohtaja

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Ks. asetuksessa (EY) N:o 223/2009 olevan 7 artiklan 2 kohta.

⁽²⁾ Ks. asetuksessa (EY) N:o 223/2009 oleva 9 artikla. Raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitea perustettiin neuvoston päätöksellä 2006/856/EY, joka tehtiin 13 päivänä marraskuuta 2006, raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean perustamisesta (EUVL L 332, 30.11.2006, s. 21).

⁽³⁾ Perussopimuksen 127 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa säädetään, että Euroopan keskuspankkia kuullaan "ehdotuksista unionin säädöksiä Euroopan keskuspankin toimivaltaan kuuluvilla aloilla". Perussopimuksen 282 artiklan 5 kohdassa määrätään, että "Euroopan keskuspankkia kuullaan sen toimivaltuuksiin kuuluvilla aloilla kaikista esityksistä unionin säädöksiä".